

9 Varkenshouderij

Na dit hoofdstuk kan je:

- De opbrengsten van een varkensbedrijf berekenen
- De voerkosten van een varkensbedrijf berekenen

9.1 Opbrengsten varkenshouderij

Bij de varkenshouderij gaan we altijd uit van de opbrengst per dier. Bij de zeughouderij hebben we een viertal diersoorten die jaarlijks worden verkocht.

- Biggen
- Oude zeugen
- Uitgeselecteerde opfokgelten
- Beren

Het is de bedoeling dat de opbrengsten **per zeug** worden weergegeven.

Voorbeeld berekening:

- *bedrijf 100 zeugen*
- *400 vleesvarkens*
- *Verkoop alle biggen*
- *1 beer*
- *2 opfokzeugen*

Opbrengstprijzen: big €40,84; beer € 110,27; opfokzeug 136,13

1 zeug heeft per jaar 22 biggen grootgebracht:

Opbrengst wordt dan: $22 * € 40,84 = € 898,48$ per jaar per zeug

Er wordt 1 beer per jaar verkocht:

$1/100 = 0.01$ beer / zeug/ jaar * € 110,27 = € 1,10 per zeug

Uitgeselecteerde opfokzeugen:

$2/100 = 0.02$ opfokzeug * € 136,13 = € 2,72

Slachtzeugen

Stel 45 % selectie van oude zeugen:

0,45 * € 136,13 = € 61,26

Saldovoorgebeeld:

Soort veredeling→	ZEUGEN			ANDERS: _____		
	Aantal	Prijs	Totaal	Aantal	Prijs	Totaal
Opbrengsten						
Verkopen: biggen	22	40,84	898,48			
Opfokzeugen	0.02	136,13	2,72			
Oude zeugen	0.45	136,13	61,26			
Beren	0.01	110,27	1,10			
Vleesvarkens				90 kg	1,23	110,27
Tot. opbrengsten/zeug			963,56			

Zoals je ziet worden de vleesvarkens ook per stuk berekend. Het geslachte gewicht bepaald uiteindelijk de prijs. Vandaar dat er 90 kg geslacht gewicht staat. In de tweede kolom staat de prijs per kg geslacht gewicht.

Je zult denken als ik vleesvarkens zelf vet mest kan ik toch niet al de biggen verkopen. Dit kan ook niet! Maar in feite zijn zeugen en vleesvarkens twee verschillende takken. Om de rendabiliteit te kunnen berekenen gaan we er vanuit dat de biggen verkocht worden aan de andere tak. En dat ze bij die tak dus aangekocht worden.

Op het formulier vul je de kolommen als volgt in:

Soort veredeling→	ZEUGEN			ANDERS: _____		
	Aantal	Prijs	Totaal	Aantal	Prijs	Totaal
Opbrengsten						
Verkopen: biggen						
Opfokzeugen						
Oude zeugen						
Beren						
Vleesvarkens						

Vraag 30:

Waarom is vleesvarkens in het bovenstaande doorgestreept?

Vraag 31:

1. Het inslachtingspercentage is 13% dus geslacht gewicht is 87% bij de vleesvarkens. Als het geslacht gewicht 82 kg is, bereken dan wat het levend gewicht is.

Wat verwacht je ongeveer _____ kg.

2. Stel dat de ondernemer van het voorbeeldbedrijf besluit om zijn varkens af te gaan leveren bij 108 kg. (Het inslachtingspercentage wordt 13.5%!). Wat verdient hij per jaar meer, als je uitgaat van de 1,55/ kg g.g.

Wat verwacht je ongeveer _____ kg.

Vraag 32:

Zoek uit met behulp van de KWIN hoe het uitvalsrisico voor varkens wordt berekend.
Reken de kosten uit voor het uitval risico voor het varkensbedrijf van ons voorbeeldbedrijf.

(100 fokzeugen 800 vleesvarkens) 5 353 2.4 65

Fokzeugen _____

Vleesvarkens _____

Totaal voor het bedrijf € _____

9.2 Omzet en Aanwas Varkenshouderij

In feite bestaan de grootste kosten en opbrengsten voor de varkenshouderij uit omzet en aanwas. Immers alle varkens worden verkocht en vaak ook aangekocht. Bij een gesloten bedrijf praat je over geen aankopen bij de vleesvarkens tak en soms geen of heel weinig aankopen bij de zeugen. De vee verkopen hebben we bij het eerste hoofdstuk besproken.

Vraag 33:

Noem enkele overige opbrengsten op een intensief bedrijf?

9.3 Voerkosten intensieve veehouderij

Binnen de varkenshouderij gaan we weer alles per zeug berekenen. Bij de zeughouderij heb je verschillende voersystemen. Enkele voorbeelden zijn mengvoer waarbij het voor kan komen dat er 1 broksoort gevoerd wordt. Ook zie je vaak dat de brok wordt aangepast aan het productiestadium. Dit betekent 3 broksoorten voor de zeugen.

Vraag 34:

Welke drie broksoorten zijn dat?

Een ander voersysteem is brijvoeding. Dit kan met gewone brok, dan zijn de voerkosten niet anders dan wat hierboven staat uitgelegd. Het kan ook zijn dat de brij wordt samengesteld uit allerlei bijproducten. Als dit het geval is dan wordt de berekening gecompliceerder.

Vraag 35:

Bedenk hoe je de voerkosten per zeug moet berekenen als er met bijproducten wordt gewerkt?

Antwoord op bovenstaande vraag moet natuurlijk zijn. De totale hoeveelheden product wat er gemiddeld per jaar wordt aangekocht * de gemiddelde prijs en vervolgens delen door het aantal zeugen. Dan weet je per product wat de jaarkosten zijn.

Voorbeeld:

Product 1	* 20 ton*	€ 18,15 /t = € 363,02 / aantal zeugen = €/zeug
Product 2	* 40 ton*	€ 15,88 /t = € 635,29,-/ aantal zeugen = €/zeug

En zo kun je doorgaan!

Biggenvoer

We moeten natuurlijk niet vergeten ook het biggenvoer in de saldo berekening zetten. Om dit te kunnen berekenen hebben we twee getallen nodig namelijk:

- Het aantal grootgebrachte biggen per zeug per jaar
- De kg voer die door de biggen zijn opgenomen tot 25 kg levend gewicht. Dit geef je weer per big. Daarna vul je in de kolom hoeveelheid, de totale kilogrammen van het totaal aantal grootgebrachte biggen in.

Vleesvarkens

Voor de vleesvarkens moet je ook weer de kg voer weten dat gemiddeld is opgenomen per aanwezig vleesvarken. Houdt ook hier weer rekening met het voersysteem. Zie het verhaal voor de zeugen om de voerkosten per vleesvarken te kunnen berekenen.

Varkens:

- A. Het saldo per vleesvarken en het saldo per zeug zijn beide ook uitstekende kengetallen om de resultaten van het bedrijf te vergelijken met andere bedrijven.
- B. Vergelijk de saldo resultaten van je bedrijf met resultaten van klasgenoten en trek je conclusies.